

תרגיל 4 – מופשטת

שאלה 1

- א. תהי D_5 החבורה הדיהדרלית מסדר 10. תארו את כל תת-החבורות הלא טריוויאליות של D_5 . הוכיחו כי כולן חבורות אבליות.
- ב. מצאו תת-חבורה נורמלית לא טריוויאלית של D_5 . האם יש יותר מאחת?

שאלה 2

- יהיו $H, K \leq G$ תת-חבורות. הגדרנו מכפלת תת-חבורות $HK = \{hk : h \in H, k \in K\}$.
- א. הוכיחו כי HK תת-חבורה אם ורק אם $HK = KH$ (גם אם כבר ראיתם זאת בהרצאה!).
- ב. הסיקו מהסעיף הקודם כי אם $N \triangleleft G$ תת-חבורה נורמלית, אז $HN \leq G$ תת-חבורה.
- ג. הוכיחו כי אם $N_1, N_2 \triangleleft G$ תת-חבורות נורמליות, אז $N_1 \cap N_2 \triangleleft G$ וגם $N_1 N_2 \triangleleft G$ תת-חבורות נורמליות.

שאלה 3

- א. הוכיחו שנורמליות היא תורשתית, כלומר: אם $N \leq K \leq G$ ו- N נורמלית ב- G , אזי N נורמלית ב- K .
- ב. הוכיחו שנורמליות אינה טרנזיטיבית, כלומר: מצאו חבורות $N \triangleleft K \triangleleft G$ כך ש- N אינה נורמלית ב- G .
- הדרכה: בתפקיד G קחו את A_4 . A_4 היא תת-חבורה של S_4 המכילה את תמורת הזהות ואת כל התמורות מהצורה $(---), (---), (---)$ (זו חבורה מסדר 12). עבור K היזכרו בחבורה שהכרתם בתרגיל הקודם, ואז חשבו מה אפשר לקחת בתור N .

שאלה 4

עבור כל אחת מן הפונקציות הבאות הוכיחו כי היא הומומורפיזם. בדקו עבור כל פונקציה האם היא מונומורפיזם, האם היא אפימורפיזם והאם היא איזומורפיזם.

- א. $f: (\mathbb{C}^*, \cdot) \rightarrow (\mathbb{C}^*, \cdot)$ המוגדרת על ידי $f(x) = x^5$.
- ב. $f: (\mathbb{Q}^*, \cdot) \rightarrow (\mathbb{Q}^*, \cdot)$ המוגדרת על ידי $f(x) = x^5$.
- ג. $f: G_1 \times G_2 \rightarrow G_2 \times G_1$ כאשר $g_1 \in G_1, g_2 \in G_2$ איברי חבורות אבליות G_1, G_2 בהתאמה והפונקציה מוגדרת על ידי $f(g_1, g_2) = (g_2^{-1}, g_1)$.
- ד. $f: (\mathbb{R}, +) \rightarrow (\mathbb{R}, +)$ המוגדרת על ידי $f(x) = e^x$.

שאלה 5

א. מצאו אפימורפיזם $\varphi: (M_5(\mathbb{Q}), +) \rightarrow (\mathbb{Q}^5, +)$ כאשר $\mathbb{Q}^5$ היא מכפלה קרטזית של חמישה עותקים של $\mathbb{Q}$.

ב. מצאו איזומורפיזם $\varphi: G \rightarrow \mathbb{C}^*$ כאשר $G = \left\{ \begin{pmatrix} a & b \\ -b & a \end{pmatrix} : a, b \in \mathbb{R}, a^2 + b^2 > 0 \right\}$

שהוכחתם בתרגיל 1 שהיא אכן חבורה.

שאלה 6

א. הראו שהומומורפיזם $\varphi: G \rightarrow H$ הוא חח"ע אם ורק אם $\ker \varphi = \{1_G\}$.

ב. הראו שאם $\varphi: G \rightarrow H$ איזומורפיזם, אזי $o(\varphi(a)) = o(a)$ לכל $a \in G$.

ג. הראו שהומומורפיזם מעביר קבוצת יוצרים לקבוצת יוצרים.

שאלה 7

תהי G חבורה ותהיינה $H_1, H_2 \leq G$ תתי חבורות המקיימות $H_1 \cong H_2$. הוכיחו או הפריכו:

$$[G : H_1] = [G : H_2]$$

בהצלחה!